

Parlem amb tres constitucionalistes sobre l'advertència del Tribunal Constitucional a la Mesa del Parlament de Catalunya i els diputats que van votar a favor les conclusions de la Comissió del Procés Constituent. De moment el TC ha ajornat la seva pròxima reunió després de l'Onze de Setembre per no provocar l'independentisme abans de la Diada.

El llarg estiu del Constitucional

Reportatge d'Àlex Milian
Fotografia de Job Vermeulen

La suspensió de les conclusions de la Comissió d'Estudi del Procés Constituent estava cantada perquè el Tribunal Constitucional (TC) està obligat a suspendre una norma autonòmica quan li ho demana el Govern espanyol. És un privilegi que només té el Govern espanyol. Però aquesta vegada el Govern espanyol exigeix al TC que utilitzi diverses prerrogatives amb les quals compta des de la reforma de la llei del TC, que el PP va aprovar ara fa un any. Aquestes noves armes del TC són imposar multes o sancions si incompleixen les resolucions dictades pel mateix TC, d'una banda, i impulsar-ne el judici per la via penal, de l'altra. Perquè les faci servir, el Govern, per boca de Sáez de Santamaría, assenyalava que la presidenta del Parlament, Carme Forcadell, "ja ha pogut incórrer en un delictes en incloure a l'ordre del dia una decisió sabent que el TC havia indicat que s'abstingués de qualsevol tipus d'actuació". Però el Govern espanyol

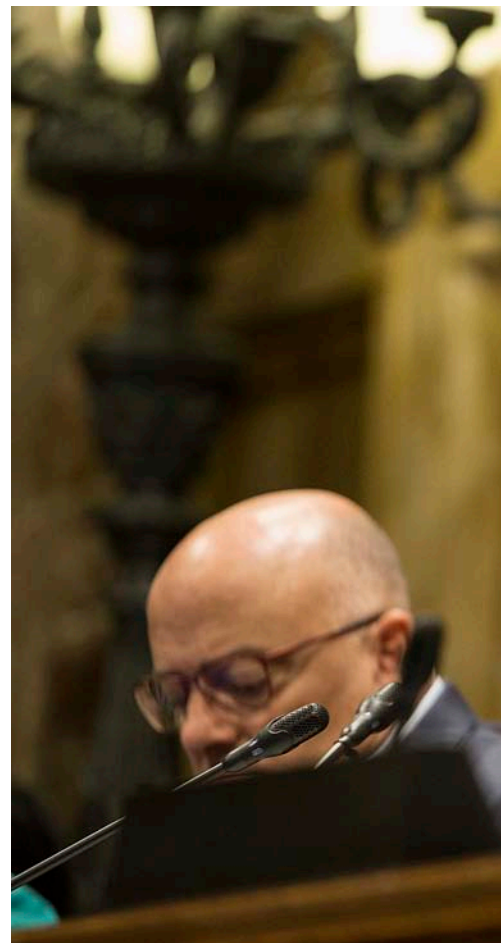
vol també que el TC estreni el seu nou poder de multar o suspendre i feia una altra petició al TC: que avise la Mesa del Parlament, el Govern de Puigdemont i els diputats que "s'abstinguin de fer cap actuació que suposi incomplir les resolucions del TC i donar tràmit a la resolució impugnada, i adverteix, a més, que si no ho fan poden ser multats o suspesos de les seves funcions".

Potser en un futur el TC utilitzarà algun d'aquests nous poders, però ara per ara ha decidit donar vint dies, perquè s'expliquin, "a la presidenta del Parlament de Catalunya, a la resta de membres de la Mesa i al secretari general del Parlament". Segons el catedràtic de Dret Constitucional de la UB Xavier Arbós, amb aquesta decisió, de moment, el TC "refreda una mica les coses", és a dir, no segueix al peu de la lletra el que li exigeix el Govern, tot i que deixa la porta oberta a fer-ho més endavant. De fet, segons Arbós, amb aquest "incident d'execució de sentència", el TC també mira de

"carregar-se de raons per a una eventual imposició de sancions: recordem que la imposició de sancions que pot aplicar el TC, que són la multa o la suspensió temporal, han de tenir algun contingut".

El TC està demanant als membres de la Mesa que argumenten la seva actuació per veure si algú s'autoinculpa. Seria en el cas que algun dels membres de la Mesa argumentés que políticament desitjava aquella votació. Però lògicament és de preveure que tots argumentaran una qüestió tècnica, que, segons els tres catedràtics consultats, és sòlida: la Mesa no va incloure l'aprovació de les conclusions en l'ordre del dia del Parlament, sinó que aquest es va modificar segons indica el reglament del Parlament: perquè ho van demanar dos grups de la Cambra, en aquest cas, Junts pel Sí i la CUP.

"L'argument tècnic és clar –diu Arbós– però veurem què hi diu cadascú. Hi haurà membres de la Mesa que voldran respondre individualment per dir "jo no, però ella sí", diu Arbós en referència als

Carme Forcadell, presidenta del Parlament, en el ple en què s'aproven les conclusions de la Comissió d'Estudi del Procés Constituent.

membres del PP, Ciutadans o el PSOE que poden intentar culpar Forcadell.

És possible que això acabi girant-se en contra de Forcadell o algun altre membre de la Mesa? "L'únic dubte –opina Arbós– aquí és si es pot exigir a la presidenta, que és la responsable del debat, que suspengui la sessió. L'anterior interlocutòria del TC li recordava 'el seu deure d'impedir o paraitzar qualsevol iniciativa que suposi eludir o ignorar la suspensió acordada' però això li correspon a la presidenta i ella l'únic que podia dir és «suspendre la sessió». D'altra banda, suspendre la sessió, que sí que hauria impedit la iniciativa, tindria altres conseqüències jurídiques perquè seria impedir el normal desenvolupament de la sessió. Per tant, hauria estat incomplir el reglament del Parlament. Xavier Arbós obre una altra possibilitat que aviat descarta: "Si hi ha alguna desobediència seria la dels que van votar sí a l'alteració de l'ordre del dia i van votar sí a les conclusions, però aquesta desobediència mitjançant un vot

és protegida mitjançant la inviolabilitat parlamentària". Efectivament ho va recordar al ple el portaveu de Junts pel Sí, Jordi Turull. L'Estatut, "en una de les poques parts que el TC va deixar passar" –recordava Turull–, declara inviolables les accions dels diputats "per vot o opinió".

El degà de la Facultat de Dret i també constitucionalista, Enoch Albertí, se centra sobretot en aquest punt: "No es pot aplicar ni la via penal ni cap altra a la presidenta ni a ningú. Aquí es parla poc de la inviolabilitat parlamentària, que en teoria cobreix tot això. Els vots i opinions expressats en l'exercici de la funció parlamentària no impliquen cap tipus de responsabilitat penal. És una de les bases de la política parlamentària."

Albertí es declara "contrari a la reforma de la Llei del TC que permet destituir directament càrrecs públics i càrrecs electes per desobeir sentències del TC: això és contrari a una de les garanties elementals de l'exercici de les funcions parlamentàries".

A banda d'insistir en el fet que la "inviolabilitat" dels parlamentaris els hauria de salvar de qualsevol intent del TC de multar-los o derivar els seus casos a la via penal, Albertí posa el crit al cel pel fet que el TC hi impliqui el secretari general del Parlament, un funcionari encarregat d'assessorar jurídicament la Mesa i els parlamentaris: "Dirigir el requeriment també al secretari general del Parlament és una vergonya. El secretari general no té cap poder per decidir sobre això. No té cap responsabilitat. Ell pot fer un informe dient que això pot incórrer en desobediència a la resolució del TC. I ho va fer. No és que sigui ridícul, em sembla que és una amenaça fora de lloc: amenaçar els funcionaris que no tenen cap responsabilitat ho trobo vergonyós i un signe de debilitat extraordinària del TC".

Un tercer constitucionalista que demana mantenir l'anonimat explica a EL TEMPS quina és l'arrel de les sentències del TC: "El problema és que volen entrar a controlar jurídicament una cosa que no hauria de ser objecte de control jurídic. La primera de totes, la del gener del 2013, i aquestes declaracions –altra cosa diferent seria la del 9-N– afecten simples declaracions i resolucions parlamentàries sense cap naturalesa jurídica. El TC, contradint la seva jurisprudència anterior, a partir de la sentència 42/2014, que va anul·lar la declaració del Parlament sobre el dret a decidir, ha entrat en una deriva i totes les resolucions sobre el procés entra a analitzar-les entenent que tenen entitat jurídica i, com a tals, les suspèn primer i les anul·la després."

Opina que "dins del Constitucional, hi ha magistrats als quals no va agradar la reforma de la llei del TC que el PP va aprovar l'any passat". Cal recordar que aquesta llei està recorreguda al mateix TC pels Governos català i basc i molts preferirien emetre una sentència abans de fer efectiva la reforma de la llei.

De moment, segons aquest constitucionalista, "el TC, misteriosament, s'ha donat més temps de l'imaginable. Sembla ser que hi havia una reunió convocada per a la primera setmana de setembre; l'han desconvocat i, per tant, el TC no es reunirà fins després de la Diada. Això vol dir que no volen prendre cap decisió abans de l'11-S per no donar munició a l'independentisme." •